

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004574

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-08-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського від 14 вересня 2026 р. № 194-СТ/А

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Продоус Євгенія Русланівна

2. Yevheniia Prodous

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0631-9624

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 26-08-2026

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад мистецької освіти “Дитяча музична школа№ 5”
Харківської міської ради

Код за ЄДРПОУ: 02220349

Місцезнаходження: вул. Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15922

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Стильові домінанти музичного виконавства XX – XXI століть (на матеріалі творчості М. Аргеріх та Н. Штуцманн)
2. Stylistic Dominants of Musical Performance in the Twentieth and Twenty-First Centuries: A Study of the Creative Work of M. Argerich and N. Stutzmann

Реферат/анотація:

1. У дисертації надано обґрунтування категорії «стильова домінанта» в контексті музичного виконавства XX – XXI століть. У центрі уваги перебуває музичне виконавство як особлива форма творчої діяльності, у якій композиторський текст, історико-культурна традиція та особистісний досвід виконавця взаємодіють у процесі створення інтерпретаційної версії твору. Актуальність теми зумовлена засадничою роллю виконавства у музичній культурі XX – XXI століть, активним розвитком інтерпретології як напряму сучасного музикознавства та потребою визначення категоріального статусу поняття «стильова домінанта». У сучасному науковому дискурсі це поняття дедалі частіше з'являється для характеристики художнього мислення, стильових процесів, виконавської інтерпретації та індивідуальної творчості митця, однак ще не набуло

універсалізації. У зв'язку з цим виникає необхідність обґрунтування стильової домінанти як аналітичного інструменту, що дозволяє простежити взаємодію естетичних засад європейської культури, композиторського тексту та індивідуальної виконавської практики. Особливого значення набуває дослідження творчості Марти Аргеріх /Martha Argerich та Наталі Штуцманн / Nathalie Stutzmann як знакових постатей музичного виконавства другої половини XX – XXI століть. Їхня діяльність репрезентує різні сфери академічного музичного мистецтва: фортепіанне, вокальне та диригентське виконавство, що дозволяє виявити специфіку функціонування стильової домінанти у різних виконавських форматах та системах музично-мовленнєвих ресурсів. Мета дослідження – обґрунтувати категоріальний статус поняття «стильова домінанта» та його значення для інтерпретології на ґрунті системного аналізу творчості М. Аргеріх та Н. Штуцманн. Об'єкт дослідження – музичне виконавство як художньо-естетична система, історично усталена в новоевропейській культурі; предмет – стильові домінанти творчості видатних представниць музичного виконавства XX – XXI століть М. Аргеріх та Н. Штуцманн. Матеріалом дослідження слугує виконавська творчість М. Аргеріх у сфері сольного та ансамблевого музикування, представлена інтерпретаціями творів Й. С. Баха, Л. Бетховена, Р. Шумана, Ф. Шопена, А. Хінастери, а також виконавська творчість Н. Штуцманн у вокальній та диригентській площинах, репрезентована інтерпретаціями творів Й. С. Баха, Г. Ф. Генделя та Р. Шумана. Методологія дослідження ґрунтується на поєднанні філософсько-естетичного, історичного, стильового, методу моделювання, системного та порівняльно-інтерпретаційного підходів. Філософсько-естетичний підхід задіяно для визначення світоглядно-ціннісних засад музичного мистецтва; історичний – для осмислення динаміки формування виконавства як феномена новоевропейської культури; стильовий – для виявлення індивідуальних принципів художнього мислення виконавця; метод моделювання – для універсалізації принципів музичного виконавства XX – XXI століть; системний – для розкриття індивідуального виконавського стилю як художньої цілісності; порівняльно-інтерпретаційний – для аналізу процесу реалізації виконавської концепції твору. Теоретичну базу дослідження формують праці українських і зарубіжних науковців, присвячені філософії творчості, естетичним універсаліям, феноменології, семіотиці, психології творчості, теорії музичного стилю та проблемам виконавської інтерпретації. Важливе значення для формування концепції мали ідеї Платона / Plato, І. Канта / Immanuel Kant, Е. Кассіпера / Ernst Cassirer, Ф. Ніцше / Friedrich Nietzsche, В. Татаркевича / Władysław Tatarkiewicz, Г.-Г. Гадамера / Hans-Georg Gadamer, У. Еко / Umberto Eco, Р. Інґардена / Roman Ingarden, К. Дальґрауза / Carl Dahlhaus, З. Фройда / Sigmund Freud, К. Г. Юнга / Carl Gustav Jung, А. Маслоу / Abraham Maslow, Л. Меєра / Leonard B. Meyer, а також праці К. Черні / Carl Czerny, Е. Фішера / Edwin Fischer, К. А. Мартінсена / Carl Adolf Martienssen, Т. Крістенсена / Thomas Christensen, С. Макклери / Susan McClary та Е. Коскофф / Ellen Koskoff. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що у музикознавстві вперше музичне виконавство XX – XXI століть представлено як систему естетичних універсалій; обґрунтовано категоризацію поняття «стильова домінанта» як індикатора специфіки художнього мислення; запропоновано авторське визначення ключового поняття як аналітичного інструменту сучасної інтерпретології; уведено в науковий обіг поняття «романтична стильова домінанта»; визначено метод художнього мислення М. Аргеріх як романтичну стильову домінанту; специфіку музично-мовленнєвих ресурсів виконавської творчості Н. Штуцманн розкрито через взаємодію її стильових домінант. Подальшого розвитку набули концепти інтерпретології, пов'язані з осмисленням стилю музичної творчості, індивідуального стилю музиканта-виконавця, комунікативних стратегій, твору виконавця та звукового образу інструмента.

2. The dissertation provides a theoretical substantiation of the category of the “stylistic dominant” in the context of musical performance in the twentieth and twenty-first centuries. The study focuses on musical performance as a specific form of creative activity in which the composer’s text, historical and cultural tradition, and the performer’s personal experience interact in the process of creating an interpretative version of a musical work. The relevance of the topic is determined by the fundamental role of performance in the musical culture of the twentieth and twenty-first centuries, the active development of interpretology as a field of contemporary musicology, and the need to define the categorical status of the concept of the “stylistic dominant”. In contemporary scholarly discourse, this concept is increasingly used to characterise artistic thinking, stylistic

processes, performing interpretation, and the individual creativity of the artist; however, it has not yet acquired a universalised theoretical status. This gives rise to the need to substantiate the stylistic dominant as an analytical tool that makes it possible to trace the interaction between the aesthetic foundations of European culture, the composer's text, and individual performing practice. Particular significance is attached to the study of the creative work of Martha Argerich and Nathalie Stutzmann as emblematic figures of musical performance in the second half of the twentieth and the twenty-first centuries. Their artistic activity represents different spheres of academic musical art: piano, vocal, and conducting performance, which makes it possible to reveal the specific functioning of the stylistic dominant in different performance formats and systems of musical-speech resources. The aim of the study is to substantiate the categorical status of the concept of the "stylistic dominant" and its significance for interpretology on the basis of a systematic analysis of the creative work of M. Argerich and N. Stutzmann. The object of the study is musical performance as an artistic and aesthetic system historically established in modern European culture. The subject of the study is the stylistic dominants in the creative work of the outstanding women performers of the twentieth and twenty-first centuries, M. Argerich and N. Stutzmann. The material of the study comprises M. Argerich's performing activity in the spheres of solo and ensemble music-making, represented by her interpretations of works by J. S. Bach, L. van Beethoven, R. Schumann, F. Chopin, and A. Ginastera, as well as N. Stutzmann's performing activity in the vocal and conducting spheres, represented by her interpretations of works by J. S. Bach, G. F. Handel, and R. Schumann. The methodology of the study is based on a combination of philosophical-aesthetic, historical, stylistic, modelling, systemic, and comparative-interpretative approaches. The philosophical-aesthetic approach is used to define the worldview and value foundations of musical art; the historical approach serves to comprehend the dynamics of the formation of performance as a phenomenon of modern European culture; the stylistic approach is employed to reveal the individual principles of the performer's artistic thinking; the modelling method is used to universalise the principles of musical performance in the twentieth and twenty-first centuries; the systemic approach allows the individual performing style to be understood as an artistic whole; and the comparative-interpretative approach is applied to analyse the process of realising the performer's concept of a musical work. The scientific novelty of the results obtained lies in the fact that, for the first time in musicology, musical performance of the twentieth and twenty-first centuries is presented as a system of aesthetic universals; the categorisation of the concept of the "stylistic dominant" is substantiated as an indicator of the specificity of artistic thinking; an authorial definition of this key concept is proposed as an analytical tool of contemporary interpretology; the concept of the "Romantic stylistic dominant" is introduced into scholarly discourse; M. Argerich's method of artistic thinking is defined as a Romantic stylistic dominant; and the specificity of the musical-speech resources of N. Stutzmann's performing creativity is revealed through the interaction of her stylistic dominants. Further development is given to the concepts of interpretology related to the understanding of the style of musical creativity, the individual style of the musician-performer, communicative strategies, the performer's work, and the sound image of the instrument.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Проодоус, Є. (2022). Сильові домінантн музичної творчості Марти Аргеріх. Аспекти історичного музикознавства, 28, 84–100.

- Проодоус, Є. (2024). Специфіка формування стильових домінант у вокальному виконавстві (на прикладі творчості Н. Штуцманн). Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 71, 107–121.
- Проодоус, Є. (2025). Романтична стильова домінанта як естетична універсалія сучасного виконавства. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 77, 44–60.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаповалова Людмила Володимирівна
2. Liudmyla Shapovalova

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9407-7337

Додаткова інформація: Web of Science ResearcherID AAY-8135-2021

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рябуха Наталія Олександрівна
2. Nataliia O. Riabukha

Кваліфікація: д. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4182-0289

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=jp6-0CAAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ринденко Оксана Валеріївна

2. Oksana V. Ryndenko

Кваліфікація: к.мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7268-4988

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оболенська Марія Михайлівна

2. Mariia Obolenska

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4044-9633

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лозенко Катерина Олександрівна

2. Kateryna Lozenko

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0353-2454

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Довжинець Інна Георгіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Довжинець Інна Георгіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна